

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mgr. Petr TOMÍČEK
vedoucí oddělení styku s veřejností

Brno, 7. 6. 2022
sp. zn. Zin 88/2022

P. N.
trvale bytem
XY,
XY
t. č. P.O.BOX 1,
789 53 Mírov

Poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“)

Vážený pane N.,

Nejvyšší soud jako povinný subjekt podle § 2 odst. 1 informačního zákona obdržel dne 24. 5. 2022 Vaši žádost o poskytnutí informace sp. zn. Zin 88/2022 (dále jen „projednávaná žádost“), v následujícím znění (přepis písemné žádosti):

„1. Žadatel dle zákona o svobodném přístupu k informacím č. 106/1999 Sb. (dále jen INFZ) požaduje přímé poskytnutí následujících informací ve smyslu ust. § 6/2 INFZ:

2. Poskytnutí statistiky počtu veřejných jednání povinného v posledních 10 letech (2011 - 2021), a to zvláště ve věcech trestních, tak ve věcech občanskoprávních.“

K projednávané žádosti povinný subjekt v příloze poskytuje dokument „Statistiky veřejných zasedání TK 2011 až 2021“, který obsahuje statistiku počtu veřejných zasedání trestního kolegia Nejvyššího soudu za období 2011 – 2021, a to v podobě, v níž ji má povinný subjekt v dispozici.

Povinný subjekt dále sděluje, že na občanskoprávní a obchodním kolegiu Nejvyššího soudu není obdobná statistika vedena – v Informačním systému Nejvyššího soudu (dále jen „ISNS“) je totiž za uvedené období zaznamenáno pouze jediné jednání, konkrétně nařízené dne 15. 11. 2012 ve věci sp. zn. 21 Cdo 3031/2011. Pokud se tak v případě veřejných jednání na občanskoprávním a obchodním kolegiu Nejvyššího soudu jedná o takto „výjimečný jev“, pak z povahy věci není možné k dané problematice vytvářet statistický přehled (který vyžaduje početnější množinu sledovaných případů). Povinný subjekt je nicméně toho názoru, že této části projednávané žádosti plně vyhovuje poskytnutým sdělení, byť se ve své podstatě jedná o sdělení negativního charakteru. Jedinou další alternativou by bylo odmítnutí této části žádosti pro neexistenci informace. Jelikož ale povinný subjekt mohl informaci, byť ve formě, kterou jste nepředpokládal, poskytnout (jednání v jediné věci sp. zn. 21 Cdo 3031/2011) a dále také na základě textu projednávané žádosti, z níž jednoznačně vyplývá, že jejím hlavním předmětem je statistika na trestním kolegiu Nejvyššího soudu (viz formulace „a to zvláště ve věcech trestních“), zvolil možnost tzv. negativní odpovědi.

Z poskytované přílohy mj. vyplývá, že v agendě „Tdo“ (dovolání v trestních věcech) je nařízení veřejného zasedání naprostou výjimkou (např. za rok 2021 v agendě „Tdo“ nově napadlo 1 383 věcí a podle údajů ze statistiky bylo pouze ve třech řízeních nařízeno veřejné zasedání. Dále je možné z poskytovaných statistik vyčíst, že počet nařízených jednání v agendě „Tdo“ se v průběhu let nijak významně neliší. Běžnější naopak bylo nařízení veřejného zasedání v agendě „Tz“ (za rok 2021 v agendě „Tz“ nově napadlo 136 věcí, podle údajů statistiky bylo veřejné zasedání nařízeno v 93 věcech). **Uvedený nepoměr vychází či vycházel z tehdy platné zákonné úpravy** (konkrétně § 274 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, dále jen trestní řád), **jež byla nedávno novelizována** – k tomu viz následující citace z tiskové zprávy Nejvyššího soudu ze dne **8. 12. 2021**: „*Novela trestního řádu dává Nejvyššímu soudu možnost rychleji projednat stížnosti pro porušení zákona, protože umožňuje senátům trestního kolegia i v případech, kdy to doposud nebylo možné, rozhodnout v neveřejných zasedáních a vydat rozsudek*“ (důraz doplněn):

*„Novelizací trestního řádu, vstupující dnes v účinnost, je soudcům trestního kolegia Nejvyššího soudu v agendě ministerských stížností pro porušení zákona nově dána možnost **neveřejně rozhodovat** také v případech, kdy vydávají rozsudek, na jehož základě zcela anebo zčásti ruší rozhodnutí některého nižšího soudu, kterým byl porušen zákon v neprospěch obviněného, a nařizují tomuto soudu znovu rozhodnout; dále v případech, pokud v předchozím rozhodnutí nižšího soudu chybí důležitý výrok nebo je výrok neúplný a Nejvyšší soud přikazuje proto věc v potřebném rozsahu znovu projednat a rozhodnout; anebo také v případech, kdy Nejvyšší soud rozhodne, že byl porušen zákon ve prospěch obviněného. **Až doposud bylo nutné v řízeních končících výše uvedenými rozsudky rozhodovat u Nejvyššího soudu ve veřejných zasedáních**, obesílat kvůli účasti na zasedání všechny strany řízení, nezřídka se pak veřejné zasedání konalo také za účasti obviněného eskortovaného z věznice. Veřejné soudní zasedání je tak z podstaty o poznání pomalejší a ekonomicky náročnější.“*

Pro zasazení projednávané žádosti do kontextu si povinný subjekt dovoluje dále odkázat i na zákonnou úpravu dovolacího řízení před Nejvyšším soudem, zvláště pak na převážně písemný charakter řízení u Nejvyššího soudu. K tomu viz následující ustanovení občanského soudního řádu (zvýraznění doplněno):

§ 241a

(1) Dovolání lze podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu **spočívá na nesprávném právním posouzení věci**. /.../

(3) Důvod dovolání se vymezí tak, že dovolatel uvede právní posouzení věci, které pokládá za nesprávné, a že vyloží, v čem spočívá nesprávnost tohoto právního posouzení. /.../

§ 243a (písemný charakter dovolacího řízení – pozn. povinného subjektu)

(1) Dovolací soud **rozhodne o dovolání zpravidla bez jednání**. /.../

Dovolání jako mimořádný opravný prostředek míří zpravidla na zkoumání správnosti právních otázek, u nichž lze provést dovolací přezkum na základě spisového materiálu.

V rámci trestního řízení viz zejména ustanovení § 265r odst. 7 trestního řádu (důraz doplněn): „**Důkazy se ve veřejném zasedání před Nejvyšším soudem zpravidla neprovádějí. Jen výjimečně může Nejvyšší soud řízení doplnit důkazy nezbytnými k tomu, aby mohl o dovolání rozhodnout.**“

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mgr. Petr TOMÍČEK

vedoucí oddělení styku s veřejností

Opět platí, že trestní dovolací řízení je založeno na přezkumu otázek procesního charakteru či na posouzení hmotněprávní kvalifikace skutku – trestného činu (podrobněji k důvodům dovolání viz § 265b trestního řádu). Z povahy věci tak v zásadě Nejvyšší soud rozhoduje na základě předloženého spisového materiálu, zpravidla tak nepřipadá v úvahu např. jakékoli doplňování dokazování ze strany Nejvyššího soudu.

Je nutné si tedy uvědomit samotnou podstatu dovolacího řízení jako mimořádného opravného prostředku, v rámci něhož má řízení převážně písemný charakter. Veřejné jednání či zasedání u Nejvyššího soudu je tak spíše výjimkou, která s nabytím účinnosti novely trestní řádu (dne 8. 12. 2021 – viz citace z tiskové zprávy) bude ještě méně častá než doposud. Ostatně, jiný procesní postup ani nebyl úmyslem zákonodárce při definování podstaty dovolacího soudního řízení a pravomocí Nejvyššího soudu.

Poučení: Proti způsobu vyřízení žádosti můžete podle § 16a odst. 1 informačního zákona podat stížnost do 30 dnů ode dne doručení. Stížnost se podává přímo k povinnému subjektu, který řízení k projednávání žádosti vedl v prvním stupni.

S pozdravem

Mgr. Petr Tomíček
vedoucí oddělení styku s veřejností,
pověřený vyřizováním žádostí podle informačního zákona

Příloha: Statistiky veřejných zasedání TK 2011 až 2021